

- 1 -
ACC. NR. 3059

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A: j

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör När tomten drog spinnerocken.

Hemma i mitt hem hade de för sej, att tomtendrogtspinnrocken. Det har far talat om, och han ljög inte, det går jag i god för. Var enda natt hörde de spinnerocken snurra, men så fort far gick opp och tände ljus, stod han still. Men han hade inte väl lagt sej, förrän han började på igen. De såg aldrig något, men de antog, att det var tomten, för det ska ju finnas tocka i husen. Men till sist blev far tjeer vid det där, och då frågade han gamle skollärare Bergman, vad han skulle göra för att bli av med det. Han sa, att han skulle offra lite pengar, lägga dom här och var i hörnen. Det gjorde far, och sen tog det slut med spinmandet. Och han talte

Skriv endast på denna sida!

3059

3056

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNEMUSEUM

om far, att hade de haft garn på rullen i spinnrocken, så var
det alldeles slitet på morgonen. Det skedde när far var en
40 år gammal. Han var född 1821 och dog 1892.

- 3 -
ACC. NR. 3059

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A: 10

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör Gengångare.

Gengångare.

På Gyslätt bodde det förr en gubbe, som hette Anders Nilsson, och han blev ihjälkländ i en grushåla en gång när de broade vid Rickelsboda. Sen spökade han, och det var inte bara en som såg honom utan många. Jag hade en moster som tjänte där, och hon talte om det många gånger.

När de hade gått och lagt sej om kvällarna och låst dörrarna, började det knappla lite smått på väggarna. Det blev hårdare och hårdare och till sist var det riktiga dängeslag. Då skrek Kajsa, husmorän, till tjänarna, att de skulle gå och öppna, men det vågade dom

inte, sa moster, utan de var så rädda, så de kröp under täcket. Då fick Kajsa själv gå öppna, och så fort hon hade gjort det, blev det tyst. Om bara dörrarna voro öppna, hörde de inget, sa moster, men var de stängda, blev det ett förskräckligt levande.

Ja, sen var det många andra, som såg honom och hade ont av honom. Det spände ifrån för d om och bråkade på många sätt. Nu hade de varit en snål och illbattiger människa. Det var en gubbe som hette Kalle, som kolade åt honom, och han såg honom stå oppe på kolmilan i röken, och där kunde han få ha honom hela natten. Det var nog inte så trevligt, ska jag säga. Det fordrades hälane /friskt mod/ till det.

En gång kom det opp en av gårdboarna till Kalle och sa:

"Du kan aldrig tro, hurudant vi ha haft det hemma i natt"

"Ja, det har inte va't bättre här, han har stått på milen i röken mest hela natten," sa Kalle.

Sen var det en i Lamhult, jag tror han hette Sjöberg, som kunde skaffa bort sånt där spökeri, men han tog bra betalt. Men första gången prutade de med honom, så då gick det visst inte bort riktigt, men sen var han där en gång till, och då tog det då slut. Men vad han gjorde vet inte jag.

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör Stina i Karshult tar reda på ett bortkommet barn med tillhjälp av den onde.

Det var en karl nere ifrån Horda, som hade ett litet barn som försvann, och de kunde inte finna det. Då reste han till Stina i Karshult och frågade henne, vad barnet blivit av. Men hon kunde inte säga nånting genast, utan bad honom ligga kvar i ladan över natten, så skulle han få besked följande dag.

Så under natten hörde karlen, där han låg i ladan, att Stina var ute flera gånger och ropade på Gamle Jeppe /fan/. Till sist så kom han då.

"Vad har du gjort så länge?" frågade Stina. "Jag har skrikat på dej så många gånger."

"Jag har varit på en auktion och där har de slagits. En har dom slagit ihjäl och en är svårt sårad, så jag får väl den också. Men vad vill du?"

"Jo, det är en karl här, som vill ha reda på, vart hans lilla flicka har ta't vägen," sa Stia.

"Henne har de druckit på i åtta dar," sa Gamle Jeppe.

Detta låg karlen och hörde, och han blev så rädd, så han lappade hem om natten, utan att tala vid Stina. När de sen undersökte, så låg deras lilla flicka i botten på brunnen.

- 8 -
ACC. NR. 3059

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

E: b
A: b

Uppteckningen rör Stina i Karshult botar m oster, som blivit sjuk, emedan hon förorenat på ett berg.

Jag hade en moster, som bodde i Klasentorp. En gång blev hon sjuk så hastigt, och då gick hennes karl opp till sin svärmor i Väseboda och talade om hur det var. Hon hade blivit riktigt lite underlig i huvet. Svärmor hans sa till honom, att han skulle gå opp till Stina i Karshult, och det gjorde han, och träffade henne också och talte om, hur det var fatt med hans hustru.

"Ja, det är ett berg noranför eran byggening," sa Stina, "och det har hon pissat på och det var inte så bra. Men det är inte farligt, hon ska nog bli bra."

Stina hade aldrig varit i Klasentorp, men det

var alldeles riktigt som hon sa.

"Här har I nu en sockerbit," sa Stina. När I någär hem, så möter I tre hundar, som är så varma och svetta. Den förste ska ni inte bry er om och inte den andre heller, men den tredje ska I ge sockerbiten, så blir eran hustru bra."

Ja, det skedde precis som hon sagt. Han mötte tre hundar, och den siste fick sockerbiten. Det var ingen annan än Skam.

- 10 -
ACC. NR. 3059

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J. f.

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör Medel mot gastakramning.

Medel mot gas-
takramning.

När de hade blett gastakrysta, skulle de krypa tre varv genom obykt garn. Det gjorde far min. Han kom hem bortifrån och var så sjuk, och det var sent på kvällen, så vi hade gått och lagt oss. Det blev en ryslig oppståndelse, och de plåstrade om honom på allt sätt, och då fick han bland annat krypa tre gånger genom en härva obykt garn. Och det trodde man så bestämt på, så det var inget skoj. Di kallte det också, att de hade råkt på något.

Skriv endast på denna sida!

- 11 -
ACC. NR. 3059

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

P. b

Uppteckningen rör Duggormen.

Duggormen.

Duggormen är som ett litet slem, som ligger utåt jorden, och sen är det som små gryn i, och i varje sådant litet liv ska det vara ett liv. Det är milli-ontals sådana gryn, och man kan inte döda duggormen, utan att krasa ihop alltsammans och bränna det. De sägs, att om man trampar på en sådan orm, ruttnar foten bort.

Skriv endast på denna sida!

Register.

När tomten drog spinnrocken.....	1
Gengångare.....	3
Stina i Karshult tar reda på ett bort- kommet barn med tillhjälp av den onde.	6
Stina i Karshult botar min moster, som blivit sjuk emedan hon orenat på ett berg.....	8
Krypa tre gånger genom obykt garn mot gastakramning.....	10
Duggormen.....	11
Register.....	12